

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

м. Брюссель, 29 квітня 2014 р.
(OR.en)

Обмежувальні заходи ЄС

Санкції є одним із інструментів ЄС для досягнення цілей Спільної зовнішньої та безпекової політики (CFSP): миру, демократії та дотримання верховенства права, прав людини та міжнародних законів. Вони є частиною всебічного підходу, що включає політичний діалог і додаткові заходи.

Санкції ЄС не полягають у покаранні, а спрямовані викликати зміни в політиці чи діяльності цільової країни, організацій чи осіб. Відповідно метою цих заходів є така політика чи діяльність, засоби її досягнення та відповідальні за неї особи. Водночас ЄС докладляє зусиль задля мінімізації негативних наслідків для громадського населення або правомірної діяльності.

ЄС втілює всі санкції, впровадженні ООН. Крім цього, ЄС може накладати санкції ООН, вживаючи більш жорсткі та додаткові заходи. Насамкінець, ЄС має право накладати незалежні санкції, якщо вважатиме це за потрібне.

Прийняття та набуття чинності

Рада накладає обмежувальні заходи ЄС через рішення Ради із зовнішньої та безпекової політики, що приймаються одноголосно. Якщо рішенням передбачаються всі заходи, що мають бути застосовані, задля забезпечення повної правомірності санкції може знадобитися додаткова законодавча база.

Певні санкції, як ембарго на торгівлю зброєю чи заборони в'їзду, стосуються безпосередньо країн-членів ЄС. Такі заходи вимагають лише рішення Ради. Таке рішення є обов'язковим для виконання всіма країнами-членами ЄС.

Економічні заходи, наприклад заморожування активів або заборона експорту, є компетенцією Союзу та, відповідно, вимагають окремого законодавчого механізму впровадження у вигляді Постанови Ради ЄС, що обов'язкова до виконання всіма громадянами та підприємствами країн-членів ЄС. Постанова, що приймається на підставі спільного подання від Верховного представника ЄС з питань закордонних справ і політики безпеки та Європейської Комісії, містить детальну інформацію про чіткий обсяг заходів, схвалених Радою, а також про їхнє впровадження. Зазвичай Постанова набирає чинності наступного дня після її публікації в Офіційному віснику ЄС.

П Р Е С А

Рада Європейського Союзу — Прес-служба
Rue de la Loi 175 B – 1048 BRUSSELS (БРЮССЕЛЬ) Тел.: +32 (0)2 281 6319
press.office@consilium.europa.eu <http://www.consilium.europa.eu/press>

UA

Поширені заходи

- **Ембарго на торгівлю зброєю**

Ембарго на торгівлю зброєю зазвичай включає продаж, поставку та перевезення товарів, внесених до так званого «загального військового списку» ЄС (див. останній список [common military list](#)). Заборона зазвичай містить інформацію про відповідну технічну та фінансову підтримку.

Крім цього, може бути заборонений експорт обладнання, що використовується для внутрішніх репресій, тобто обладнання, що не внесене до загального військового списку ЄС. Наприклад: транспортні засоби, обладнані водометами, транспортні засоби для перевезення в'язнів, колючий дріт, шоломи та щити для поліцейських дій.

Рада також може заборонити експорт товарів подвійного призначення до цільових країн, тобто товари, що можуть використовуватися у громадських і військових цілях, перелічені у списку товарів подвійного призначення ЄС (див. [annex I of regulation 428/2009](#) (додаток I постанови 428/2009)).

- **Заморожування активів**

Заморожування активів стосується коштів й економічних ресурсів, якими володіють цільові особи чи організації. Це означає заборону доступу, переміщення та продажу коштів, таких як готівка, чеки, банківські депозити, акції, частки тощо. Крім цього заборона стосується продажу чи оренди будь-якого рухомого чи нерухомого майна.

Заморожування активів також передбачає заборону надання ресурсів цільовим організаціям й особам. Це означає, що громадянам і компаніям ЄС заборонено здійснювати платежі або постачати товари чи інше майно цільовим організаціям чи особам. У дійсності будь-які ділові операції з визначеними компаніями та особами вважатимуться неправомірними.

У деяких випадках, офіційні інстанції можуть дозволити часткове стягнення коштів із заморожених активів за певних обставин, наприклад, для забезпечення основних потреб (харчування, оренди, придбання ліків чи сплату податків) або обґрунтовані видатки на юридичний супровід.

- **Заборона отримання візи чи виїзду з країни**

Особам, для яких передбачена ця санкція, заборонений в'їзд до країн ЄС та перетин його зовнішніх кордонів. Якщо для в'їзду до ЄС потрібна віза, особи під дією цієї санкції отримують відмову в наданні такої візи.

Санкції ЄС не зобов'язують країни-члени ЄС надавати відмову у в'їзді для своїх громадян. Якщо дія заборони виїзду розповсюджується на громадянина ЄС, його рідна країна повинна дозволити в'їзд відповідно до національного законодавства.

Крім цього, країни-члени ЄС можуть зробити винятки щодо заборони в'їзду, якщо на їхній території зареєстрована міжнародна міжурядова організація, відбувається конференція ООН чи ОБСЄ.

Де застосовуються санкції ЄС?

За своєю природою санкції спрямовані на політичний ефект у третіх країнах. Незважаючи на це, обмежувальні заходи ЄС застосовуються виключно в межах юрисдикції ЄС, а саме:

- у межах території ЄС, у тому числі повітряного простору;
- до громадян ЄС, незалежно чи перебувають вони на території ЄС чи ні;
- до компанії та організацій, зареєстрованих відповідно до законодавства країни-члена ЄС, незалежно від їхньої адреси. Це також стосується філіалів компаній ЄС у третіх країнах;
- до будь-якої ділової діяльності, що частково або повністю провадиться в межах Європейського Союзу;
- на борту літаків або повітряних суден, що перебувають під юрисдикцією країни-члена ЄС.

ЄС не приймає законодавчі рішення, що передбачають екстратериторіальне застосування із порушенням міжнародного права. Країни-кандидати систематично запрошуються до впровадження відповідних обмежувальних заходів ЄС на своїй території.

Правовий захист

Рада ЄС сповіщає осіб й організації про застосування щодо до них санкцій заморожування активів або заборони в'їзду. Водночас Рада повідомляє про можливі засоби правового захисту: вони можуть звернутися до Ради із проханням про перегляд їхнього рішення, надаючи свої спостереження щодо внесення до списку. Вони також можуть оскаржити застосування заходів у Європейському суді загальної юрисдикції.
